

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

**Факультет психології
Кафедра загальної та клінічної психології
СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОСНОВИ ДУХОВНОЇ ПСИХОТЕРАПІЇ**

Освітня програма «Реабілітаційна психологія»

Спеціальність 053 Психологія

Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол №1 від “26” серпня
2021р.

м. Івано-Франківськ – 2021 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Основи духовної психотерапії
Освітня програма	Реабілітаційна психологія
Спеціалізація (за наявності)	
Спеціальність	053 Психологія
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Освітній рівень	Бакалавр
Статус дисципліни	Вибіркова
Курс / семестр	4/8
Розподіл за видами занять та годинами навчання	Лекції – 16 год. Семінарські заняття – 18 год. Самостійна робота – 56 год.
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	d-learn.pnu.edu.ua

2. Опис дисципліни

<p><i>Метою</i> вивчення дисципліни «Основи духовної психотерапії» є ознайомлення студентів з методологічними засадами духовної терапії та методикою реалізації духовної терапії в умовах психологічної практики.</p> <p><i>Цілі дисципліни:</i> формування наукових уявлень про духовну терапію, її методологічні засади, вітчизняний та зарубіжний досвід реалізації духовної терапії в психологічній практиці, методичні прийоми та особливості реалізації духовної терапії в умовах надання психологічної допомоги адиктивним особам, невиліковнохворим, особам з ПТСР та ін.</p>
<p><i>Компетентності:</i></p> <p>ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.СК1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології, реабілітаційної психології.</p> <p>ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>СК2. Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ.</p> <p>СК3. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків.</p> <p>СК8. Здатність організовувати та здійснювати психологічну реабілітацію, надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову).</p>
<p><i>Програмні результати навчання:</i></p> <p>ПР1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи її розв'язання.</p> <p>ПР2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.</p> <p>ПР4. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки</p>

за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.

ПР12. Складати та реалізовувати програму реабілітаційно-психологічних, психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до вимог замовника.

ПР15. Вміти розробляти та впроваджувати індивідуальну програму психологічної реабілітації.

3. Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	Поняття про духовну психотерапію в психологічній практиці.	Розуміти суть і значення духовної психотерапії в психологічній практиці, структурних складових духовної психотерапії, понять «духовна криза» та «деформації духовності особистості».	Усні доповіді та тестові завдання по темі №1.
2.	Вітчизняний та зарубіжний досвід реалізації духовної психотерапії в психологічній практиці.	Ознайомитись з основними теоретико-методологічними та методичними розробками в межах вітчизняної та зарубіжної психологічної практики духовної психотерапії.	Усні доповіді та тестові завдання по темі №2.
3.	Методологічні засади духовної психотерапії.	Вміти розкрити зміст ключових методологічних положень духовної психотерапії.	Усні доповіді та тестові завдання по темі №3.
4.	Характеристика методичних засобів, прийомів реалізації духовної психотерапії. Духовні практики в умовах терапії:	Ознайомитись з основними прийомами, засобами, методами реалізації духовної терапії.	Усні доповіді та тестові завдання по темі №4.

	сутнісно-функціональний зміст.		
5.	Методика реалізації духовної психотерапії і екзистенційних криз.	Ознайомитись з основними прийомами, засобами, методами реалізації духовної терапії екзистенційних криз.	Усні доповіді та підготовка індивідуального завдання по темі.
6.	Методика реалізації духовної психотерапії в умовах надання психологічної допомоги особам з ПТСР.	Ознайомитись з основними прийомами, засобами, методами реалізації духовної психотерапії в умовах надання психологічної допомоги особам з ПТСР.	Усні доповіді та підготовка індивідуального завдання по темі.
7.	Методика реалізації духовної психотерапії в умовах надання психологічної допомоги невиліковно хворим.	Ознайомитись з основними прийомами, засобами, методами реалізації духовної психотерапії в умовах надання психологічної допомоги невиліковно хворим.	Усні доповіді та підготовка індивідуального завдання по темі.
8.	Методика реалізації духовної психотерапії в умовах надання психологічної допомоги адиктивним особам.	Ознайомитись з основними прийомами, засобами, методами реалізації духовної психотерапії в умовах надання психологічної допомоги адиктивним особам.	Усні доповіді та підготовка індивідуального завдання по темі.

4. Система оцінювання курсу

Поточний контроль знань здійснюється під час проведення семінарських занять і має на меті перевірку знань студентів з окремих тем навчальної дисципліни та рівня їх підготовленості до виконання конкретних практичних завдань. Підсумковий контроль проводиться у формі заліку (виконання тестових завдань) та передбачає перевірку розуміння студентом теоретичного та практичного програмного матеріалу з усієї дисципліни, здатності творчо використовувати здобуті знання та вміння.

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Лекція	
Семінарське заняття	27
Самостійна робота	8
Індивідуальне завдання	15
Залік	50
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Види навчальної роботи	Навчальні тижні																	Разом
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
Лекції																		
Семінарські з-тя		3		3		3		3		3		3		3	3	3		
Самостійна р-та																	8	8
Індивідуальні завдання (в межах семінарського заняття)								3		3		3		3		3		15
Залік																	50	50
Всього за тиж-нь		3		3		3		6		6		6		6	3	6	58	100

Примітка: не рекомендується на один тиждень планувати кілька форм контролю.

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Презентації по темі лекцій
Література:	
Основна:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Джоунс С., Батмен Р. Християнська психотерапія. [WWW документ]. URL http://noelrt.com 2. Воскресенский Б.А., Виноградова Л.С. О некоторых аспектах религиозно-ориентированной психотерапии. [WWW документ]. URL http://npar.ru 3. Іванчич Т. Діагностика душі й агіотерапія / Пер. О. Гладкий. – Львів: Свічадо, 2008. – 296 с. 4. Климишин О.І. Духовна терапія адиктивних осіб. Івано-Франківськ: Гостинець, 2012. – 112 с. 	

5. Роджерс К. Взгляд на психотерапию. Становление человека: Пер. с англ. – М.: Изд. группа "Прогресс", "Универс", 1994. – 480 с.
6. Ялом И. Экзистенциальная психотерапия. Irvin D. Yalom. Existential Psychotherapy. N.Y.: "Basic Books", 1980. М.: "Класс", 1999.
7. Buchanan, Brett (2011). "Nietzsche-Studies-Psychology". Theory & Psychology. 11 (2): 283–286. [doi:10.1177/0959354301112009](https://doi.org/10.1177/0959354301112009)
8. Craig, Erik (1988). "Daseinsanalysis: A quest for essentials". The Humanistic Psychologist. 16 (1): 1–21. [doi:10.1080/08873267.1988.9976809](https://doi.org/10.1080/08873267.1988.9976809).
9. [Weber, Michel](#) (2005). *"Heidegger and the Roots of Existential Therapy, by Hans W. Cohn"*. Journal of the British Society for Phenomenology. 36 (3): 336–337. [doi:10.1080/00071773.2005.11006556](https://doi.org/10.1080/00071773.2005.11006556)
10. Wong, Paul T. P. (2010). "Meaning Therapy: An Integrative and Positive Existential Psychotherapy". Journal of Contemporary Psychotherapy. 40 (2): 85–93. [doi:10.1007/s10879-009-9132-6](https://doi.org/10.1007/s10879-009-9132-6)
11. Vos, Joël; Craig, Meghan; Cooper, Mick (2015). "Existential therapies: A meta-analysis of their effects on psychological outcomes". Journal of Consulting and Clinical Psychology. 83 (1): 115–128. [doi:10.1037/a0037167](https://doi.org/10.1037/a0037167)

Додаткова:

1. Агафонов А.Ю. Человек как смысловая модель мира. Прологомены к психологической теории смысла. – Самара: Издательский Дом “БАХРАХ – М”, 2000. – 336 с.
2. Братусь Б.С. До проблеми людини у психології // Методологічні і теоретичні проблеми психології: Хрестоматія / Упорядкування – З.С. Карпенко, І.М. Гоян. – Івано-Франківськ: Плай, 2000. – С. 4-11.
3. Василюк Ф.Е. Исповедь и психотерапия // Психотерапевтический журнал. – 2004. – №4. – С.79-91.
4. Василюк Ф.Е. Переживание и молитва (опыт общепсихологического исследования). – М.: Смысл, 2005. – 191 с.
5. Василюк Ф.Е. Психология переживания (анализ преодоления критических ситуаций). – М.: Изд-во Моск. Ун-та, 1984. – 200 с.
6. Гуманістична психологія: Т.2. Психологія і духовність: (Світоглядні аспекти гуманістично зорієнтованих напрямів у сучасній західній психології) / упоряд. Г. Балл, Р. Трач. – 2005. – 279 с.
7. Евмений Игумен. *Задачи пастыря и задачи психотерапевта*. [WWW документ]. URL <http://reshma.nov.ru/psychology/hristianska/zadachi.htm> (10 березня 2008).
8. Зеличенко А.И. Психология духовности. – М., Издательство Трансперсонального Института, 1996. – 400 с.
9. Калина Н.Ф. Семиотическое пространство психотерапии// Журнал практикующего психолога. – 1996. - № 2. - С. 79-85.
10. Климичин О.І. Психологія духовності особистості: християнсько-орієнтований підхід. – Івано-Франківськ: Гостинець, 2010. – 440 с.

11. Колісник О.П. Психологія духовного саморозвитку особистості: Монографія. – Луцьк: РВВ “Вежа”, 2007. – 400 с.
12. Маслоу А. Новые рубежи человеческой природы / Пер. англ. – М.: Смысл, 1999. – 425 с.
13. Миславский Ю.А. Психотерапевт или пастырь? (К проблеме соотношения теологической и гуманистической парадигм помощи личности) // Вопросы психологии. – № 1991. – № 3. – С. 69-75.
14. Москалець В.П. Релігійна віра як духовна цінність українського народу // Духовні цінності українського народу. – Івано-Франківськ, 1999. – С. 127-178.
15. Московский психотерапевтический журнал (Теоретико-аналитическое издание). Специальный выпуск по христианской психологии. – 2007. – № 3 (54), июль-сентябрь. – М.: МГППУ, Факультет психологического консультирования, 2007. – 190 с.
16. Мэй Ролло. Религия и душевное здоровье. [WWW документ]. URL <http://synergia.itn.ru> (8 жовтня 2008).
17. Прочко Роман. Посібник Духовної терапії для праці з особами узалежненими від алкоголю «12 кроків». – Тернопіль, 2008. – 68 с.
18. Рупнік М.І. Духовне життя. – Рим, 1995. – 118 с.
19. Рязанцев В.А. Психотерапия и деонтология при алкоголизме. – Киев: Здоровье, 1981. – 136 с.
20. Савчин М.В. Духовний потенціал людини. – Івано-Франківськ: Вид-во «Плай» Прикарпатського університету, 2001. – 203 с.
21. Савчин М.В. Християнський ідеал духовно розвинутої особистості // Збірник наукових праць: філософія, соціологія, психологія. – Івано-Франківськ: Вид-во “Плай” Прикарпатського університету, 2000. – Вип. 5. – Ч. 2. – С. 275-281.
22. Старшенбаум Г.В. Аддиктология: психология и психотерапия зависимостей. – М.: Когито-Центр, 2006. – 367 с.
23. Татенко В.О. До проблеми автентичності людського буття: вчинкова парадигма [WWW документ]. URL <http://politicon.iatp.org.ua/tm/tatenkovchink.htm>.
24. Франкл В. Человек в поисках смысла: Сборник: Пер. с англ. и нем. – М.: Прогресс, 1990. – 368 с.
25. Фромм Е. Революція надії / Сучасна зарубіжна соціальна філософія. Хрестоматія: Навч. Посібник / Упоряд. В. Лях. – К.: Либідь, 1996. – С. 135-192.
26. Хайл-Эверс А., Хайгл Ф., Отт Ю., Рюгер У. Базисное руководство по психотерапии. – СПб.: “Восточно-Европейский Институт Психоанализа” совм. с изд. “Речь”, 2001. – 784 с.
27. Хоружий С.С. Дискурсы внутреннего и внешнего в практиках себя // Московский психотерапевтический журнал. – 2003. – №3. – С. 5-25.

28. Эммос Р. Психология высших устремлений: мотивация и духовность личности / Пер. с англ., Под ред. Д.А. Леонтьева. – М.: Смысл, 2004. – 416 с.
29. Frankl Viktor E. The unconscious God. Psychotherapy and Theology. – New York. – Simons and Schuster. – 1975. – 162 p.
30. Frankl Viktor E. Man's search for ultimate meaning. – New York. – Basic books. – 2000. – 191 p.

7. Контактна інформація

Кафедра	Психології розвитку вул. Шевченка, 57 tel:380342596136 kpr@pnu.edu.ua
Викладач (і) Гостьові лектори	Док.психол. н., доц. Климишин О.І.
Контактна інформація викладача	olha.klymyshyn@pnu.edu.ua

8. Політика навчальної дисципліни

Політика курсу спрямована на розвиток вищої освіти в Україні, що ґрунтується на засадах гуманізму, демократизму, національної самосвідомості та міжнародної толерантності, й передбачає імплементацію базових принципів студентоцентрованого підходу до навчання студентів. Пріоритетними напрямками організації освітнього процесу є формування світогляду майбутніх фахівців (відкрита комунікація, обмін думками тощо), розвиток креативності, створення оптимальних умов для їх самореалізації, інтеграція неформальної освіти в формальну, широке застосування інформаційних технологій, впровадження дистанційної форми навчання, діджиталізація освіти та реалізація принципів STEM-освіти.

У процесі навчання використовуються такі методи: лекція (ознайомлювальна, проблемно-пошукова, узагальнювальна); моделювання (образно-символічне, концептуальне, графологічне, структурно-логічне); компаративний аналіз; метод наукового проектування; евристична бесіда; маєвтичний діалог; метод міждисциплінарних аналогій; опрацювання першоджерел.

Серед методів контролю використано: тестування, фронтальне усне опитування за змістом тематики семінарського заняття та виконанням індивідуальних завдань, тематичне повідомлення (реферат), творча письмова самостійна робота.

Протягом вивчення дисципліни студент зобов'язаний: вчасно виконувати завдання, які зазначено у програмі (силабусі), приймати активну участь в роботі на семінарах, дотримуватись принципів академічної доброчесності при підготовці індивідуальних завдань. Відсутність студента на занятті передбачає неотримання балів за усну відповідь. Студент, який пропустив 60% і більше занять без поважних причин не допускається до заліку.